

Corporum in
Liguribus sym-
metria.

Costarum sub-
stantia et ap-
pendix.

Offea substan-
tia.

Cartilaginea
substantia.

Lib. 8 de Ad-
ministr. sect. 7
partim in lib.
de Ossib. Ca.

Costis omni-
bus non par lo-
gitud.

Non par am-
plitudo.

Costarum le-
uitas et asperi-
tas.

Costarum si-
mus.

ratione rem non uisam parum recte nobis tradidisse. Quod si toties in hominis fabrica ipsum fecisse nobis occurrit, quid dereliqua animalium historia censendum putabimus? Quanquam interim dum memoratum iam Aristotelis locum aliquando Patavij in scholis enarrarem, à summæ (propter singularem literarum ac juris civilis cognitionem) spei adolescentibus IACOBO NIGRO & FRANCISCO PINELLO patricijs Genuensibus accepi, generosissimos Ligures in ueterum monumentis fuisse appellatos, quum tamen is populus ut est nauali terrestriq; pugna strenuus, optima quoq; membrorum symmetria ac numero sit spectatissimus. Sunt itaq; plurimum utrinq; duodecim costæ: ac septem superiores pectoris ossi & uertebis, ut postea dicemus, articulatur: quinque autem humiliores solis alligantur uertebis, neq; ad pectoris os pertingunt, sed in thoracis lateribus desinentes, suarum cartilaginum finibus inuicem committuntur, duodecima duntaxat excepta, quæ ab undecima penitus dehiscit, neq; aliqua ex parte ipsam contingit, id quod & undecimæ non raro usu uenit, decimæ cartilaginem tunc non attingenti. Quinq; istæ humiliores, quod pectoris ossi non articulatur, quasi dicas spuria & illegitimæ, Græcis appellatur. Omnibus costis commune est, quod ossæ cartilagineosq; consistunt substantia, quodq; appendice ea sede qua uertebrarum corporibus connectuntur, & qua in capitula eas protuberare audies, donetur. Ossæ costarum substantia non omni ex parte sibi similis est. Vbi enim costæ uertebis coarticulatur, ac ubi dorsum efformant, solidiores multo durioresq; sunt, quam in thoracis lateribus & iuxta pectoris regionē, ubi magis fungosa extruuntur substantia, quæ tenui squama, seu lamina obducitur, atq; hæc illæ demum tenuissima est, ubi in cartilaginem degenerat. Cartilago etiam non parem undique ostendit speciem. Inferiorum enim costarum cartilago mollior est: unde etiam fortassis nonnulli illegitimas costas, quasi cartilagines dicas, uocari tradunt. Superiorum uero costarum cartilago durior est, solidiorq; ac in senibus intus ossæ efficitur, quemadmodum in uerbis & bobus, alijsq; ferè omnibus eius generis animantibus experimur, quorum cartilago intus friabili alboq; ac fragili constat ossæ, exterius cartilagine ueluti membrana quapiam obuoluto. Atq; id etiā in simijs canibusq; adeo est manifestum, ut Galenus uerarum costarum cartilagine ossæ, spuriarum uero exquisitas cartilagine esse dixerit. In hominibus autem nisi ætate admodum prouectis, cartilago in ossæ naturam delisse uidetur, quum interim in iunioribus adhuc canibus, & quæ iam proximè recensimus animantibus ossæ admodum efficiatur. Huius cartilaginis moles in omnibus costis non eadem est, ut etiam omnium costarum non par est longitudo. Prima namq; & duodecima breuissimæ sunt, mox secunda & undecima, quæ omnes breuibus donantur cartilaginibus. Sexta uero, septima & octaua, longissimæ sunt, ac longissimas etiā obtinent cartilagine. Primæ costæ cartilago amplissima est, quemadmodum & prima costæ cæteras quoq; amplitudine superat, mox hæc secunda, & deinde tertia subsequitur. Duodecima uero & undecima omnium sunt tenuissimæ, & in tenuissimas quoq; terminantur cartilagine. Mediæ autem medio se habent modo, quarum cartilagine subinde in progressu ab ossæ costæ substantia latiores efficiuntur. Quum enim cartilagine sex superiorum costarum interualla efformant, totq; ductu ab inuicem æquè distent, sextæ, septimæ, octauæ & nonæ interdum costarum cartilagine uariè in progressu lateant, inuicemq; continuatè interualla ipsarum suam substantia implent. Ad hæc quinque spuriarum costarum cartilagine in acutum mucronem desinunt. Verarum autem costarum cartilagine non item. Primæ enim costæ cartilago, suo sine qui pectoris ossi ualide conascitur, amplior sit, quam qua primum ab ossæ costæ substantia educitur. Secundæ ac tertiæ triumq; subsequentium costarum cartilagine modicè in progressu arcuatur, & singulæ in tuberculum finiunt, quo postea has pectoris ossi coarticulati docebimus. Costis non omni ex parte eadem adest leuitas. Interna enim sede, qua membranæ ipsas succingentem spectant, omnes læues minimeq; asperæ apparent. tertia tamen, & quæ illam ad decimam usq; subsequuntur, in interna ipsarum sede uersus humiliora sinum ostendunt, ipsis secundum earum longitudinem exculptum, non quidem per uniuersam costæ longitudinem conspicuū, sed maxime ea sede qua primum à uertebis abscedunt, atque in thoracis latera ferri incipiunt. Sinus iste paratur uenæ cavae ramo, quem uena cōiuge carens costis exporrigit, deinde etiam hæc uenæ arteriæ magnæ loboles, & nervus à dorsali medulla pronatus. Verum quia hæc uasa in medijs costis grandia sunt, ac pari semper feruntur serie, in tribus autem superioribus minima & errabunda ducuntur, non mirum est medias costas his sinibus ornari, superiores uero non item. Porro tres costæ humiliores, etiā citra huiusmodi sinuum operam illis uasis tutum iter præbent. Hic sinus uasis deducendis cælat, inferiorè costæ partem acutiorè tenuiorèq; efficit, quam sit superior, quæ obtusior magisq; (ut sic dicam) teres cernitur. Externa costarum sedes, quæ gibba est,

24 fig. L.
M, sed præ-
cipue Q.

24 fig. O.
212 mufc.
tab. A.

44 fig. R.
612 mufc.
tab. V.

63 mufcul.
tab. C.
d3 fig. A.

24 fig. uñ
L, alteru. M.
fig. X, d.
3 fig. b, c.

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.

11, 4 fig. X.

3 fig. 6 cap.
lib. 3, G. A.
t fig. cap. u.
lib. 3, h. b.
u2 fig. cap.
11 libri 4.
præcipui
rami costæ
rum dalia
feruantes

11 fig. 11.
01 fig. F.
P1 fig. C.

q1 fig. D.
dunt. J. E.